

# Cystic Fibrosis en belastingaftrek



**Buitengewone uitgaven 2018**

NCFS • februari 2019



# Inhoudsopgave

<b>1</b>	<b>BELASTINGAFTREK ALGEMEEN</b> .....	<b>4</b>
1.1	INLEIDING.....	4
1.2	TOESLAG ARBEIDSONGESCHIKTHEID VIA HET UWV .....	5
1.3	FISCALE AFTREK VOOR SPECIFIEKE ZORGKOSTEN: 'VANGNET' .....	6
<b>2</b>	<b>FISCALE AFTREK BIJ CF: DREMPEL EN VERHOGING</b> .....	<b>7</b>
2.1	WELKE KOSTEN ZIJN AFTREKBAAR? DREMPELBEDRAG EN VERHOGING .....	7
2.2	VOORWAARDEN VOOR BELASTINGAFTREK VAN ZIEKTEKOSTEN ALS BUITENGEWONE LASTEN .....	7
2.3	VERHOGING: PERCENTAGES .....	8
2.4	DREMPELBEDRAG 2018 .....	8
<b>3</b>	<b>ZORGKOSTEN MET VERHOGING</b> .....	<b>10</b>
3.1	VOORWAARDEN VOOR VERHOGING.....	10
3.2	MEDICIJNEN EN ZELFZORGMIDDELEN OP VOORSCHRIFT VAN EEN ARTS (VOORGESCHREVEN GENEESMIDDELEN) .....	10
3.3	DIEETKOSTEN .....	11
3.4	KLEDING EN BEDDENGOED, EXTRA KOSTEN .....	12
3.5	HULPMIDDELEN .....	12
3.6	EXTRA PARTICULIERE GEZINSHULP (BOVEN EEN BEPAALDE DREMPEL) .....	13
3.7	VERVOERSKOSTEN VOOR BEHANDELING EN GENEESKUNDIGE HULP (GEEN BEZOEKKOSTEN) .....	14
3.8	PARKEERKOSTEN (BIJ VERVOER GENEESKUNDIGE BEHANDELING) .....	15
3.9	EXTRA VERVOERSKOSTEN: 'REISKOSTEN VOOR LEEFKILOMETERS' .....	15
3.10	GEANNULEERDE REIS: EXTRA KOSTEN VOOR VERVOER .....	16
3.12	WONINGAANPASSINGEN .....	16
3.13	AANPASSINGEN VAN ZAKEN EN AAN AUTO .....	16
<b>4</b>	<b>SPECIFIEKE ZORGKOSTEN ZONDER VERHOGING</b> .....	<b>17</b>
4.1	MEDISCHE BEHANDELINGEN IN HET BUITENLAND .....	17
4.2	UITGAVEN VERBLIJF IN EEN VERPLEEG-/VERZORGINGSINSTELLING (NIET-WLZ-INSTELLING) .....	17
4.3	KUREN .....	17
4.4	INENTINGEN, PERIODIEK GEZONDHEIDSONDERZOEK EN SPORTKEURING.....	17
4.5	KOSTEN GEMAAKT IN VERBAND MET KUNSTMATIGE INSEMINATIE, IVF EN ICSI-BEHANDELING.....	18
4.6	VOORBEHOEDMIDDELEN (ANTICONCEPTIE EN STERILISATIE).....	18
4.7	BEVALLINGSKOSTEN, KOSTEN VOOR MISKRAAM EN ABORTUS .....	18
4.8	LIDMAATSCHAP PATIËNTENORGANISATIE .....	18
4.9	ALTERNATIEVE GENEESWIJZEN/PARAMEDICI/HOMEOPATHIE .....	19
4.10	TANDARTSKOSTEN/MONDHYGIËNE/ORTHODONTIE .....	19
4.11	PSYCHISCHE SPANNINGEN EN THERAPIE.....	19
4.12	ZWEMLESSEN FITNESS, SPORT .....	20
4.13	REISKOSTEN VOOR REGELMATIG ZIEKENBEZOEK: BEZOEKKOSTEN .....	20
4.14	HOTELOVERNACHTING BIJ REGELMATIG ZIEKENBEZOEK .....	20
4.15	REISKOSTEN VOOR EEN KIND MET CF NAAR EN VAN EEN SCHOOL OF INTERNAAT .....	20
4.16	KOSTEN WEEKENDBEZOEK PARTNER MET CF .....	21
4.17	PORTO- EN TELEFOONKOSTEN: NIET AFTREKBAAR? .....	21



<b>5</b>	<b>FISCALE PARTNERS, BOXEN, HEFFINGSKORTINGEN EN T-BILJET .....</b>	<b>22</b>
5.1	BIJ FISCALE PARTNERS: GEZAMENLIJK INKOMEN EN BEIDER BUITENGEWONE UITGAVEN .....	22
5.2	OVER VERZAMELINKOMEN, HEFFINGSKORTINGEN EN BOXEN.....	22
<b>6</b>	<b>TEGEMOETKOMINGSREGELING (VERZILVERINGSREGELING) .....</b>	<b>24</b>
<b>7</b>	<b>ANDERE UITGAVEN .....</b>	<b>25</b>
<b>8</b>	<b>TIPS VOOR DE AANGIFTE.....</b>	<b>26</b>
8.1	LOGBOEK BIJHOUDEN VAN DE KOSTEN EN ELEKTRONISCH AANGIFTE DOEN .....	26
8.2	UITSTEL BELASTINGAANGIFTE VRAGEN .....	26
8.3	BELASTBAAR INKOMEN GAAT OMLAAG: CONSEQUENTIES VOOR ANDERE REGELINGEN .....	26
<b>9</b>	<b>HOE DOE IK AANGIFTE?.....</b>	<b>27</b>
9.1	EERSTE BELANGRIJKE STAP .....	27
9.2	MET DE REKENHULP VIA UW COMPUTER.....	27
9.3	VIA HET INVULLEN VAN EEN FORMULIER.....	27
<b>10</b>	<b>NIET EENS MET DE AANSLAG .....</b>	<b>28</b>
10.1	IN GESPREK .....	28
10.2	EEN BEZWAARSCHRIFT INDIENEN.....	28
10.3	IN BEROEP GAAN .....	29
10.4	HERZIENING AANVRAGEN EN AANGIFTE DOEN VAN VERGETEN KOSTEN .....	29
10.5	DE NATIONALE OMBUDSMAN .....	30
<b>11</b>	<b>MEER INFORMATIE .....</b>	<b>31</b>



# 1 Belastingaftrek algemeen

## 1.1 Inleiding

De brochure 'Cystic Fibrosis en Belastingaftrek 2018' maakt u wegwijs in de mogelijkheden om aftrekposten die te maken hebben met Cystic Fibrosis (CF), op te geven via uw belastingaangifte. Voor mensen met CF – en hun ouders – zijn er bepaalde aftrekposten. Om zorgkosten vergoed te krijgen moeten uw kosten boven een bepaald drempelbedrag uitkomen. De hoogte daarvan verschilt per persoon. Bij een inkomen vanaf € 34.404 mag u bepaalde kosten zelfs verhogen met een zeker percentage. Doet u digitaal aangifte dan berekent het programma dit percentage.

Voor informatie over belastingaftrek vanwege specifieke zorgkosten, kunt u terecht op de site van de Belastingdienst ([www.belastingdienst.nl](http://www.belastingdienst.nl)). In deze brochure wordt ingegaan op de situatie voor mensen met CF. Ook vindt u veel informatie op de site [www.meerkosten.nl](http://www.meerkosten.nl) van Ieder(in).

Hebt u aanvullingen, suggesties of tips dan kunt u dat aan de NCFS laten weten. Deze belastingbrochure is informatief van aard. U kunt hieraan geen rechten ontleen.

### 1.1.1 Voor wie en onder welke voorwaarden?

Belastingaftrek is mogelijk voor:

- uzelf
- uw fiscale partner en de kinderen van uw fiscale partner
- uw kinderen jonger dan 27 jaar, ongeacht of ze thuis wonen of ergens anders
- familieleden zoals ouders broers of zussen die bij u wonen en voor zorg van u afhankelijk zijn
- ernstig gehandicapte kinderen ouder dan 27 jaar die tot uw huishouden behoren.

### 1.1.2 Wat is wel en niet aftrekbaar?

Niet aftrekbaar zijn:

- Premie voor uw basisverzekering
- Aanvullende premies voor de zorgverzekering
- De inkomensafhankelijke bijdrage die uw werkgever of uitkeringsinstantie op uw loon of uitkering heeft ingehouden
- Uitgaven die al vergoed zijn of worden.
- Eigen bijdragen volgens de Zorgverzekeringswet
- Kosten voor bevalling of adoptie, tenzij het medische kosten zijn (zie paragraaf 4.7)
- Kosten voor begravenis
- Het eigen risico in de basiszorgverzekering, ook niet als u zelf hebt gekozen voor een hoger vrijwillig eigen risico
- De wettelijke eigen bijdragen voor zorg of hulp vanuit de Wlz (Wet langdurige zorg) of de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning)
- Kosten voor ivf-behandelingen als u op het moment van de behandeling 43 jaar of ouder bent (zie paragraaf 4.5)
- Kosten voor de eerste drie ivf-behandelingen als meer dan een embryo per poging wordt teruggeplaatst en u op het moment van behandeling jonger bent dan 38 jaar (zie paragraaf 4.5)
- Vaste aftrekposten voor 65-plussers, arbeidsongeschikten en chronisch zieken
- Kosten voor de geestelijke gezondheidszorg voor personen onder de 18 jaar
- Dyslexiezorg onder de 18 jaar



- Combinatietest voor prenatale screening zonder medische indicatie
- Uitgaven voor: rollator, rolstoel, scootmobiel, loophulp met drie of vier poten, elleboogkruk, gipssteun, looprek, okselkruk of een onderarmschaalkruk
- Aanpassingen aan of rond uw woning, woonboot etc.
- Kosten voor bril, contactlenzen, ooglaseren ter vervanging daarvan

#### Wat is wel aftrekbaar?

- Meerkosten die voor uw eigen rekening komen
- Genees- en heelkundige hulp, maar geen ooglaserbehandelingen
- Medicatie op doktersvoorschrift
- Bepaalde hulpmiddelen
- Vervoer, zoals reiskosten, naar een huisarts of ziekenhuis
- Een dieet op voorschrift van een dokter of diëtist
- Extra gezinshulp
- Extra kleding en beddengoed
- Reiskosten voor ziekenbezoek
- De betreffende posten worden hieronder toegelicht.

#### 1.1.3 Drempelbedrag en verhoging

De kosten moeten eerst een *drempelbedrag* overschrijden willen deze aftrekbaar zijn. Dit drempelbedrag is afhankelijk van uw inkomen. Voor een aantal posten kunt u bij een bepaald inkomen en leeftijd een *verhoging* opvoeren. Zie hoofdstuk 2 van deze brochure voor meer uitleg.

#### 1.1.4 Maak gebruik van het aangifteprogramma

Het aangifteprogramma van de Belastingdienst berekent automatisch de hoogte van het drempelbedrag voor u en geeft het bedrag aan dat na aftrek van die drempel overblijft als 'Aftrek specifieke zorgkosten'. Maakt u gebruik van het aangifteprogramma, dan hoeft u zich dus niet meer te verdiepen in deze ingewikkelde berekeningen. Doet u aangifte op papier, maak dan gebruik van de speciale Rekenhulp voor de berekening van de drempel. Bij aangifte via de app 'Aangifte 2018' kunt u geen zorgkosten opgeven. Vanaf 1 maart is de digitale aangifte vooraf voor u ingevuld door de Belastingdienst. Dat vergemakkelijkt uw aangifte.

Bij het Aangifteprogramma kunt u geen specificaties meesturen en dat hoeft ook niet. Maar de kosten moet u in veel gevallen wel aan kunnen aantonen. Bewaar daarom altijd bonnen, afspraakkaarten van het ziekenhuis en betaalbewijzen.

#### 1.1.5 Bezwaar en beroep

U heeft de mogelijkheid om tegen een beschikking van de Belastingdienst in beroep te gaan. Op de beschikking kunt u lezen welke termijnen u in acht moet nemen. U kunt over in beroep gaan meer lezen op de site van de Belastingdienst: [www.belastingdienst.nl](http://www.belastingdienst.nl)

## 1.2 Toeslag arbeidsongeschiktheid via het UWV

Bent u voor meer dan 35 procent arbeidsongeschikt en ontvangt u op grond daarvan een uitkering (bijvoorbeeld een Wajong, Wao, Waz of Wia) dan heeft u recht op een tegemoetkoming van een vast bedrag. Voor 2018 bedraagt deze toeslag € 177,68 netto. Als u er recht op heeft, ontving u dit bedrag automatisch op uw rekening in het derde kwartaal van 2018. De instantie die de Tegemoetkoming Arbeidsongeschikten (voorheen WTCG) uitkeert is het UWV (Uitvoeringsinstituut Werknemers



Verzekeringen). Het bedrag is netto en geldt niet als inkomen. Als u denkt dat u recht heeft op dit bedrag, maar het niet heeft ontvangen, neem dan contact op met het UWV.

### **1.3 Fiscale aftrek voor specifieke zorgkosten: 'vangnet'**

Buiten de tegemoetkoming arbeidsongeschiktheid kunt u specifieke zorgkosten aftrekken. Over belastingaftrek van deze specifieke zorgkosten gaan de volgende hoofdstukken.



## 2 Fiscale aftrek bij CF: drempel en verhoging

Ziektekosten kunt u aftrekken onder de noemer van 'persoonsgebonden aftrek'. Onder persoonsgebonden aftrek vallen verschillende soorten aftrekposten, waaronder die voor ziektekosten (in dit geval vanwege CF) en andere buitengewone uitgaven.

### 2.1 Welke kosten zijn aftrekbaar? Drempelbedrag en verhoging

De onderstaande specifieke uitgaven die vanwege CF zijn gemaakt kunnen worden opgegeven. Let op: deze kosten mag u pas aftrekken als u boven een bepaald drempelbedrag uitkomt (zie paragraaf 2.4.1). Voor een aantal aftrekposten *geldt dat u het bedrag mag verhogen* met een bepaald percentage (40 procent), mits uw inkomen niet uitkomt boven **€ 34.404** (zie paragraaf 2.3 en 2.4).

### 2.2 Voorwaarden voor belastingaftrek van ziektekosten als buitengewone lasten

Om kosten af te kunnen trekken in verband met ziekte of invaliditeit moet aan een aantal voorwaarden voldaan zijn:

- De kosten moeten door u daadwerkelijk zijn gemaakt. Kosten waarvoor u een vergoeding krijgt, kunt u niet ook nog eens aftrekken als buitengewone uitgaven. Ook het bedrag dat u betaalt vanwege het verplichte eigen risico van € 385 (2018), of een vrijwillig hoger eigen risico in de zorgverzekering kunt u niet aftrekken. Vergoedingen die u ontvangen heeft, bijvoorbeeld van uw zorgverzekeraar of via de Wmo of Awbz moet u eerst van de kosten aftrekken.
- Het moet gaan om extra kosten. Dat wil zeggen dat het kosten zijn die gezonde mensen gewoonlijk niet maken, of kosten die hoger liggen dan die gezonde mensen doorgaans maken.
- De kosten moeten in 2018 zijn betaald. Het gaat erom dat de kosten in 2018 zijn betaald, verrekend, door u ter beschikking zijn gesteld of rentedragend zijn geworden. Zijn rekeningen uit 2018 pas in 2019 betaald, dan blijven deze voor het jaar 2018 buiten beschouwing.
- U moet de kosten aannemelijk kunnen maken. Het is belangrijk om (parkeer)bonnen, afspraakkaarten van het ziekenhuis, kwitanties, rekeningen, bank- en giroafschriften te bewaren. De Belastingdienst kan u er om vragen. Laat deze op uw naam uitschrijven.
- Alleen de kosten die hoger zijn dan het voor u geldende drempelbedrag dat door de Belastingdienst is vastgesteld zijn aftrekbaar. Hoe hoog deze drempel voor u is, hangt af van uw drempelinkomen. Het aangifteprogramma rekent dit automatisch voor u uit.
- Kring van personen: bij de uitgaven voor ziekte en/of invaliditeit gaat het in eerste instantie om uzelf, uw fiscale partner en uw kinderen jonger dan 27 jaar voor zover zij de kosten, gelet op hun financiële situatie, niet zelf kunnen betalen. Ook gaat het om ernstig gehandicapte personen van 27 jaar en ouder die tot uw huishouden behoren. Daarbij kan het gaan om familieleden (ook broers en zussen) maar ook om andere personen zolang deze zorgafhankelijk zijn (zij zijn niet in staat om zelf in hun onderhoud te voorzien). Voor meerderjarige kinderen en huisgenoten die zelf een inkomen of vermogen hebben, geldt



dat zij de kosten via hun eigen belastingaangifte aftrekken. U kunt deze kosten dan niet opnieuw opvoeren. Alleen als zij die kosten niet zelf kunnen dragen en u ze heeft betaald, kunt u deze opgeven<sup>1</sup>.

Zie voor meer informatie over de voorwaarden en aftrekposten ook [www.meerkosten.nl](http://www.meerkosten.nl).

### 2.3 Verhoging: percentages

In hoofdstuk 3 komen de aftrekposten aan de orde die kunnen worden verhoogd met een bepaald percentage. De verhoging geldt dus niet voor alle aftrekposten (zie onder).

De verhoging mag alleen worden toegepast als uw (gezamenlijk) inkomen niet hoger is dan € **34.404**. Het percentage van de verhoging is afhankelijk van uw leeftijd.

De verhoging bedraagt 40 procent van de te verhogen specifieke zorgkosten. Heeft u op 1 januari 2018 de Aow-leeftijd<sup>2</sup> bereikt, dan bedraagt de verhoging: 113 procent van (1.13x) de te verhogen specifieke zorgkosten.

**Let op:** Doet u aangifte als fiscale partners, dan geldt de verhoging van 113 procent als één van u beiden de Aow-leeftijd heeft bereikt. De verhoging geldt dan voor al uw gezamenlijke te verhogen specifieke zorgkosten.

Aftrekposten die **niet onder de verhoging** vallen zijn:

1. Genees- en heelkundige hulp
2. Reizen in verband met regelmatig ziekenbezoek

### 2.4 Drempelbedrag 2018

Het totaal van de zorgkosten (inclusief eventuele verhogingen) en andere buitengewone kosten (zie verder) zijn alleen aftrekbaar als deze boven een bepaalde drempel komen. Zie daarvoor de volgende paragraaf. Het drempelbedrag hangt af van het (gezamenlijk) drempelinkomen. Het drempelinkomen is het gezamenlijk inkomen voordat de persoonsgebonden aftrek is toegepast.

Doet u elektronisch aangifte, dan rekent het programma de drempel automatisch voor u uit.

---

<sup>1</sup> Als u uw kind jonger dan 27 jaar voor een bepaalde mate onderhoudt en uw kind heeft geen recht op kinderbijslag of studiefinanciering, dan is ook aftrek mogelijk voor deze kosten voor levensonderhoud. Het gaat dan echter niet om specifieke zorgkosten.

<sup>2</sup> De Aow-leeftijd is 66 jaar.





#### 2.4.1 Overzicht drempelbedragen 2018

Bij een **gezamenlijk** verzamelinkomen is de drempel:

Drempelinkomen 2018	Drempel
Tot €15.294	€262
€15.294 tot en met €40.619	1,65% van het drempelinkomen
Meer dan € 40.619	€ 665 + 5,75% van het bedrag boven €40.619

Bij een negatief individueel (niet gezamenlijk) drempelinkomen bedraagt de drempel voor 2018 €262.

Bij een **individueel** verzamelinkomen is de drempel:

Drempelinkomen 2018	Drempel
Tot € 7.647	€131
€7.647 tot en met € 40.619	1,65% van het drempelinkomen
Meer dan € 40.619	€ 665 + 5,75% van het bedrag boven €40.619

Bij een negatief individueel (niet gezamenlijk) drempelinkomen bedraagt de drempel voor 2018 € 131.

Hebt u beiden een inkomen, maar is die van een van beiden negatief, dan wordt dit negatieve inkomen eerst afgetrokken van het inkomen van de andere partner.

#### Verdeling

Als u heel 2018 een fiscale partner had, dan heeft u de buitengewone uitgaven van beiden samengevoegd en kunt u de berekende aftrekpost wegens buitengewone uitgaven verdelen over beiden. Veelal is de toerekening aan de partner met het hoogste inkomen het meest voordelig. Via de elektronische aangifte kunt u dit gemakkelijk bepalen, omdat het programma de bedragen automatisch uitrekent.



## 3 Zorgkosten met verhoging

### 3.1 Voorwaarden voor verhoging

Voor een aantal aftrekposten geldt dat u dit bedrag kunt verhogen als uw inkomen niet te hoog is. Onder inkomen wordt verstaan: het (gezamenlijk) verzamelinkomen vóór aftrek van de persoonsgebonden aftrek. Is dit (gezamenlijk) verzamelinkomen niet hoger dan € 34.404, dan mag u het bedrag van deze specifieke zorgkosten verhogen. Het percentage van de verhoging is 40 procent als u op 1 januari de Aow-leeftijd nog niet hebt bereikt.

*Een voorbeeld:* Had u op 1 januari 2018 nog niet de Aow-leeftijd bereikt, dan bedraagt de verhoging 40 procent van de specifieke zorgkosten waarvoor een verhoging mag gelden (in hoofdstuk 4 worden de kosten genoemd waarvoor **geen** verhoging geldt).

Dus: is de aftrekpost die mag worden verhoogd € 500 dan mag u opgeven: € 700 (€ 500 + 40 procent van € 500). Het elektronische programma voor de aangifte rekent dit al voor u uit.

Bovengenoemde verhoging geldt **wel** voor de volgende zorgposten:

- Medicijnen en zelfzorgmiddelen op voorschrift van een arts (farmaceutische hulpmiddelen)
- Dieetkosten
- Extra kosten voor kleding en beddengoed
- Hulpmiddelen
- Extra gezinshulp
- Vervoerskosten (geen bezoekenkosten).
- Woningaanpassingen (alleen tot en met 2013 en daarna de (nog lopende) afschrijvingen over die periode)
- Andere aanpassingen

De verhoging geldt **niet** voor:

- Genees- en heelkundige hulp
- Reizen in verband met regelmatig ziekenbezoek

Alle posten worden hieronder nader toegelicht.

### 3.2 Medicijnen en zelfzorgmiddelen op voorschrift van een arts (voorgeschreven geneesmiddelen)

Hierbij gaat het om door een arts of door een geregistreerde paramedicus voorgeschreven farmaceutische hulpmiddelen (medicijnen). Zolang het door een arts is voorgeschreven kan het om allerlei medicatie gaan, ook bijvoorbeeld homeopathische middelen. Zelfzorgmiddelen (zoals neussprays) komen alleen bij chronisch gebruik voor vergoeding in aanmerking. Mochten deze chronisch gebruikte middelen niet worden vergoed door uw zorgverzekeraar, dan kunnen ze wel als uitgaven worden opgegeven. En omdat het gebruik van neussprays bij CF dient als (preventief) middel met een duidelijk medisch karakter, is dit zeer goed te verdedigen. Van chronisch gebruik is sprake als het middel langer dan zes maanden wordt gebruikt. Bij CF is daarvan al gauw sprake.



### Vitamines

Vitamines worden vergoed vanuit het ziekenhuisbudget. Mocht u toch de voorgeschreven vitamines zelf hebben betaald, dan kunt u deze zogenaamde zelfzorgmiddelen ook opvoeren voor aftrek. Er moet dan sprake zijn van voorschrift van uw behandelend arts en van chronisch gebruik van vitamines (langer dan zes maanden). Andere voorbeelden van chronisch gebruik van zelfzorgmiddelen zijn laxeremiddelen, kalktabletten en neusdruppels zoals zoutoplossingen en Xylometazolines. U kunt voor uzelf nagaan welke middelen u zelf chronisch gebruikt vanwege CF.

Ook als u heeft moeten bijbetalen voor een geneesmiddel, dan kunt u dit bedrag dat u zelf heeft moeten voldoen, aftrekken, zolang het niet onder het verplichte risico van uw zorgverzekering valt. Doorgaans moet u bijbetalen voor de zogenaamde 'duurdere' geneesmiddelen die vergelijkbaar zijn met andere middelen die goedkoper zijn. Dikwijls wordt dan het goedkopere middel voorgeschreven. De bijbetaling voor een voorgeschreven duurder geneesmiddel kunt u, mits niet vergoed door uw zorgverzekeraar, beschouwen als specifieke zorgkosten. Deze zijn dan aftrekbaar.

**Let op:** heeft u vrijwillig een hoger eigen risico afgesloten en wordt op grond daarvan het medicijn niet vergoed, dan kunt u de kosten daarvoor niet aftrekken.

### 3.3 Dieetkosten

Kosten voor een dieet op medisch advies komen bij CF in aanmerking voor aftrek. Het bedrag in verband met een dieet voor CF dat u voor 2018 kunt aftrekken is bij een energie- en eiwitverrijkt dieet € 900. Is er alleen sprake van energieverrijkt dieet dan is de aftrek € 700.

Het voorschrift van uw arts (diëtist) moet aan bepaalde voorwaarden voldoen. Zo moet uit de voorschrijfgegevens blijken:

- Dat de voorschrijver arts of diëtist is
- Naam, adres telefoonnummer en handtekening van de voorschrijver
- Naam, adres en Burgerservicenummer van de patiënt aan wie is voorgeschreven
- Het ziektebeeld, de aandoening en de dieettypering
- Dagtekening, ingangsdatum van het dieet en de eventuele einddatum

Uiteraard mag u deze kosten alleen aftrekken als uw arts/ diëtist een dieet heeft voorgeschreven. Dit is bij CF vaak het geval voor het behandelen van verteringsstoornissen en het op peil houden van de voedingstoestand.

Heeft u, uw kind of partner voor een andere aandoening ook nog dieetvoorschriften, dan kunt u die daarnaast ook aftrekken, mits het gaat om een dieet dat opgenomen is in de dieetkostentabel en een andere typering heeft. Daarmee wordt bedoeld dat het een ander doel dient (bijvoorbeeld twee maal eiwitverrijkt, dan mag u maar eenmaal aftrekpost opvoeren.) U mag *per ziektebeeld* het hoogste vaste bedrag van de gevolgde diëten meetellen. De tabel dieetkosten kunt u vinden in de toelichting op uw digitale belastingformulier of op de site van de belastingdienst.

**Let op:** Voorheen kon ook een bedrag voor (CF-gerelateerde) diabetes worden afgetrokken. Dit kan niet meer: aftrek voor dieetkosten vanwege diabetes is niet meer mogelijk.



### 3.4 Kleding en beddengoed, extra kosten

Als vanwege CF extra kosten worden gemaakt voor kleding en beddengoed kunt een bedrag van € 300 aftrekken. Omdat er van uit wordt gegaan dat 'uit algemene kennis' voor CF extra kosten worden gemaakt, hoeft u dit niet aan te tonen. U kunt ook meer opgeven wanneer u bewijsbaar kunt aantonen dat de extra uitgaven hoger waren dan € 600 (zie verder).

Aan extra kosten voor kleding en beddengoed in geval van Cystic Fibrosis kunt u dan denken aan de volgende situaties. Het bed dat vaker verschoond moet worden vanwege transpireren en vaker overgeven (bewassingskosten). Dat kost water, energie en waspoeder en alles slijt sneller. Het dekbed moet misschien vaker gereinigd worden. De matras is eerder aan vervanging toe. U koopt misschien meer kleding, omdat door transpireren vaker schone kleren worden aangetrokken. Schoenen kunnen door transpiratie wit uitslaan en moeten daardoor eerder vervangen worden. Soms moet de garderobe vervangen worden als een patiënt sterk afgevallen of aangekomen is. U hoeft dit niet verder te beargumenteren dan: 'extra kosten voor kleding en beddengoed ten gevolge van Cystic Fibrosis'.

Kunt u aantonen dat u meer dan € 600 uitgegeven heeft (via specificaties die u heeft en bij navraag kunt overleggen), dan mag u € 750 aftrekken. Maar heeft u onkosten hoger dan € 750, - dan kunt u altijd proberen om het hogere bedrag op te geven.

Het is de moeite waard de kosten voor kleding en beddengoed eens een jaar bij te houden omdat het kan zijn dat er meer dan € 600 aan kleding en beddengoed wordt gekocht. Bij het aanschaffen van een matras kunt u het bedrag van de jaarlijkse afschrijving aftrekken.

### 3.5 Hulpmiddelen

Voor zover u een hulpmiddel, zoals een vernevelaar, niet of niet volledig vergoed krijgt, kunt u dit opgeven. Dit geldt ook als u ervoor kiest om het hulpmiddel zelf aan te schaffen omdat het hulpmiddel niet vergoed wordt. Het moet dan wel gaan om een medisch verantwoorde keuze en niet om een persoonlijke voorkeur. De huur voor een hulpmiddel is ook aftrekbaar. De aftrek geldt voor hulpmiddelen die de normale elementaire lichaamsfuncties overnemen of versterken. Het moet gaan om lopen of spreken of horen (denk aan een kroon, brug, steunzool, krukken).

Hulpmiddelen zoals een rolstoel, scootmobiel, rollator, elleboogkruk zijn niet aftrekbaar. Alleen de afschrijving van dergelijke voor 2014 betaalde hulpmiddelen is nog aftrekbaar in de komende jaren. Hulpmiddelen in verband met het gezichtsvermogen zijn niet aftrekbaar (zoals brillen, contactlenzen). Deze voorzieningen worden in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verschaft als u daarvoor volgens uw gemeente in aanmerking komt. Dit kunt u aanvragen via uw gemeente. De eventuele eigen bijdrage die u moet betalen voor een hulpmiddel vanuit de basisverzekering of Wmo is **niet** aftrekbaar.

Ook de kosten van onderhoud, reparatie en verzekering van deze kunst- en hulpmiddelen zijn aftrekbaar. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de kosten van de batterijen voor de infuus pomp en kosten gemaakt voor het schoonmaken van het vernevelapparaat. Een hometrainer is eveneens aftrekbaar indien u medisch kunt onderbouwen dat deze nodig is. Bedenk wel dat de fiscus bij een aanschaf van meer dan € 1.000 veelal alleen de afschrijving accepteert. U dient dan de aanschafkosten over bijvoorbeeld vijf jaar te verspreiden.



Als het gaat om een aanpassing in een auto, dan kan dit alleen opgevoerd worden als het gaat om uitgaven voor speciale voorzieningen die geen betekenis hebben voor anderen dan degene met CF. Denk aan aangepaste auto voor het vervoer van een rolstoel.

### 3.6 Extra particuliere gezinshulp (boven een bepaalde drempel)

Het gaat hierbij om *extra* kosten voor hulp in de huishouding of gezinshulp die u heeft moeten maken ten gevolge van CF. Het moet gaan om kosten die u maakt boven een bepaalde inkomensafhankelijke drempel. Dat kan gaan om gezinshulp omdat u zelf CF heeft, maar ook omdat uw kind CF heeft.

LET OP: Het gaat om de situatie dat u aantoonbaar zorg en hulp nodig heeft, maar u geen officiële indicatie heeft voor deze zorg of hulp. Eigen bijdragen die u moet betalen voor een Wmo/ Wlz-indicatie vallen hier niet onder. Ook verpleging valt niet onder deze post, tenzij het gaat om verpleging bij stervensbegeleiding.

De kosten van maaltijden, drankjes etc. van degene die u geholpen heeft en de reiskosten die u eventueel aan deze persoon vergoed heeft, komen ook voor aftrek in aanmerking.

#### 3.6.1 Overleggen van facturen op naam

Let op: extra uitgaven voor thuiszorg en/of extra gezinshulp komen alleen voor aftrek in aanmerking als u gedagtekende facturen heeft met de naam en het adres van de gezinshulp of instantie. Hebt u deze niet, dan heeft u geen recht op belastingaftrek. Kortom, een zogenaamde 'zwarte' betaling kunt u niet opgeven. Verder is het ook goed om te weten dat als uw hulp meer dan drie dagen bij u in dienst is, u loonbelasting voor diegene moet afdragen.

Kosten om een gezinshulp overbodig te maken, zoals het uitbesteden van de kinderen of de kosten voor de aanschaf van huishoudelijke apparaten, kosten voor buitenshuis eten, kunnen niet worden opgevoerd onder deze post.

#### 3.6.2 Drempel

De Belastingdienst gaat er van uit dat mensen met een hoger inkomen hulp in de huishouding hebben, ook als geen sprake is van ziekte. De Belastingdienst beschouwt de kosten voor hulp in de huishouding als extra kosten als deze meer bedragen dan de percentages van het verzamelinkomen (het zogenaamde drempelinkomen: vóór toepassing van de persoonsgebonden aftrek) in de onderstaande tabel.

Het drempelinkomen is gelijk aan het gezamenlijke totaal van inkomsten en aftrekposten in box 1, 2 en 3, maar zonder uw persoonsgebonden aftrekposten in mindering te brengen.

De hele drempel geldt, ook als u een gedeelte van het jaar particuliere gezinshulp hebt gehad.

#### Verzamelinkomen en drempel particuliere gezinshulp

Meer dan:	maar niet meer dan:	percentage drempelinkomen
--	€ 31.676	0%
€ 31.676	€ 47.050	1%
€ 47.050	€ 62.726	2%
€ 62.726	-	3%

#### Toelichting



Is uw verzamelinkomen bijvoorbeeld € 20.000 per jaar, dan kunt u alle kosten die u maakt voor de hulp, opgeven (zie bovenstaande tabel). Is uw verzamelinkomen bijvoorbeeld € 32.000 per jaar, dan wordt door de Belastingdienst het als algemeen gebruikelijk gezien dat u € 320 per jaar uitgeeft aan hulp thuis (1 procent van uw verzamelinkomen). Het bedrag dat u *meer* uitgeeft dan € 320 kunt u dan opvoeren als buitengewone uitgaven. Geeft u in dit voorbeeld per jaar 1.000 euro uit, dan mag u  $1.000 - 320 = 680$  euro opvoeren. Bij het bepalen van de kosten voor extra gezinshulp mag u ook reiskosten van de hulp meetellen, mits u die aantoonbaar betaald hebt. Ook de kosten van attenties, zoals maaltijden, een bosje bloemen en een kopje koffie, tellen mee.

Draagt u loonheffing en sociale verzekeringspremies af voor de hulp, omdat u formeel werkgever bent van de hulpverleners, dan kunt u ook die kosten meerekenen. Dat geldt ook voor eventuele bemiddelingskosten die u moet betalen aan organisaties die bemiddelen voor thuis- of gezinshulp. Onder bepaalde omstandigheden kan ook de hulp verricht door een inwonend kind opgevoerd worden.

### **3.7 Vervoerskosten voor behandeling en geneeskundige hulp (geen bezoeken)**

Onder deze categorie vervoerskosten kunt u verstaan: extra reiskosten die u maakt vanwege uw handicap of ziekte of die van uw partner, of als wettelijk vertegenwoordiger van uw kind met CF voor het verkrijgen van geneeskundige hulp. Zie voor andersoortige vervoerskosten, namelijk die voor extra dagelijks vervoer vanwege CF en voor vervoerskosten voor bezoek in het ziekenhuis omdat uw partner of kind is opgenomen, de paragraaf 3.8. en 3.9. van deze brochure.

Onder vervoerskosten voor behandeling en geneeskundige hulp vallen de reiskosten en parkeerkosten voor bezoek aan onder andere arts, apotheek of fysiotherapeut, ziekenhuis etc. Hotelkosten - vanwege een noodzakelijke overnachting - vallen niet onder deze post. Voor een operatie in het buitenland zijn de kosten van vervoer van uw begeleider ook aftrekbaar, mits het noodzakelijk is dat u door diegene wordt vervoerd. Heeft uw zorgverzekeraar deze kosten (gedeeltelijk) vergoed, dan moet u deze vergoeding eerst verrekenen.

#### **Bepalen van de kosten**

U geeft de werkelijke kosten op van het reizen met het openbaar vervoer of de taxi. Voor het bepalen van de kosten van eigen vervoer kunt u de kosten per kilometer van uw eigen auto zelf berekenen of u kunt de kilometerprijs aanhouden via de site van de ANWB (zie onder). Het gaat daarbij om de kosten voor de extra gereden kilometers plus een evenredig deel van de vaste kosten.

Bij de ANWB kunt u als u lid bent tegen betaling schriftelijke opgave krijgen van de exacte kilometerprijs van uw auto. Er zijn mensen met CF, die op basis van de ANWB-opgave extra reiskosten opnemen in hun belastingformulier en daarover nooit vragen hebben gekregen. De Belastingdienst noemt zelf geen bedrag per kilometer. Het is daarom niet vanzelfsprekend dat het door u opgegeven bedrag geaccepteerd wordt. U kunt ook € 0,30 per km aftrekken (zie ook [www.meerkosten.nl](http://www.meerkosten.nl)). Maakt u gebruik van een auto van de zaak, dan kunt u een evenredig deel van de bijtelling van de kosten die voor uw rekening komen, tot de vervoerskosten rekenen.

Ook de Consumentenbond verschaft informatie over de kilometerprijs van uw auto.



### 3.8 Parkeerkosten (bij vervoer geneeskundige behandeling)

Niet alleen de reiskosten die u maakt voor uw behandeling, ook uw parkeerkosten kunt u opvoeren. Die kunnen eveneens hoog oplopen. Bewaar daarom uw parkeerbonnetjes en afsprakenkaartjes. Ziekenhuizen kunnen misschien een uitdraai geven van alle afspraken. Als uw ziektekostenverzekeraar uw zittend ziekenvervoer vergoedt, kunt u geen parkeerkosten opvoeren.

### 3.9 Extra vervoerskosten: 'reiskosten voor leefkilometers'

Is er sprake van extra vervoerskosten in het dagelijks leven vanwege CF, dan zijn deze ook aftrekbaar. Hierbij moet u denken aan extra kosten voor vervoer in het dagelijks leven ten gevolge van CF. Het gaat hierbij dan niet om kosten voor behandeling of ziekenbezoek. Deze kosten zijn afzonderlijk aftrekbaar (zie par. 3.7 en 3.8).

Hebt u vanwege CF (of vanwege CF van uw kind) hogere vervoerskosten (leefkilometers) dan anderen, dan kunt u de meerkosten hiervan opvoeren als buitengewone uitgaven. Dit heet feitelijk het 'korte afstandsvervoer', wat wil zeggen dat dit vervoer is dat een gezond iemand normaal lopend of met de fiets doet. Met extra vervoerskosten wordt dus bedoeld de situatie dat de totale autokosten in 2018 vanwege CF hoger waren dan gebruikelijk is in vergelijking met gezonde personen die qua inkomen en vermogen in dezelfde positie verkeren als u. Dit moet u in kaart brengen en vergelijken met een situatie van gezonde personen (ook als het gaat om kinderen met CF die u vervoert en die normaliter met de fiets of lopend ergens naar toe gaan).

Er geldt daarbij dus een zogenoemde 'vergelijkingsmaatstaf'. Die maatstaf houdt in dat u niet zonder meer alle kilometers kunt aftrekken die u vanwege uw handicap of ziekte aflegt. U moet daarvoor een uitgebreid overzicht bijhouden. Ook moet u kunnen aantonen dat u extra kosten heeft ten opzichte van een gezond persoon in een voor u vergelijkbare situatie. Als u vanwege een persoonlijke voorkeur bovenmatige vervoerskosten heeft (bijvoorbeeld omdat u een hobby beoefent waarvoor u veel moet reizen) dan kunnen die kosten niet worden afgetrokken.

Een overzicht van deze gemiddelde kosten voor gezonde personen kunt u vinden op [www.cbs.nl](http://www.cbs.nl) (Centraal Bureau voor de Statistiek) of [www.nibud.nl](http://www.nibud.nl) (het Nibud). Zie: <https://www.nibud.nl/consumenten/aftrek-extra-vervoerskosten/> voor een overzicht van vervoerskosten naar rato van inkomen en gezinssamenstelling. Het is raadzaam om bij te houden waar u uw gereden kilometers aan besteedt. Het is handig om verschillende categorieën te maken voor vervoerskosten: kilometers voor bezoek aan behandelaars, kilometers voor bezoek bij opname (dit zijn dus andersoortige aftrekposten) en leefkilometers. U kunt dan bepalen hoeveel extra leefkilometers u heeft.

U kunt ook denken aan de situatie dat een gezond persoon naar het werk zou gaan met de fiets, maar u vanwege uw ziekte met de auto gaat. U moet dan wel de kosten die uw werkgever aan u vergoedt, verrekenen.

Bij de extra vervoerskosten kunt u ook denken aan de extra kosten om te parkeren. Houd uw parkeerkosten nauwkeurig bij aan de hand van uw extra kilometers, zo kunt u verhoudingsgewijs berekenen wat uw extra parkeerkosten zijn.

Het aanvragen van een invalidenparkeerkaart kan kosten met zich meebrengen. Deze verschillen van gemeente tot gemeente. Ook voor de keuring kunnen kosten in rekening worden gebracht. De NCFS acht het verdedigbaar dat deze kosten eveneens onder de bijzondere uitgaven vallen. Het aanleggen door de



gemeente van een eigen invalidenparkeerplaats voor uw woning moet u veelal (gedeeltelijk) zelf bekostigen. Ook dit beschouwt de NCFS als een aftrekpost.

Bij verlenging van het rijbewijs kan om medische redenen, bijvoorbeeld vanwege diabetes of CF, een medische keuring verplicht gesteld worden. Dat brengt extra kosten met zich mee. In de Belasting Almanak van de Elsevier wordt deze post als niet-aftrekbaar aangegeven.

NB. De kosten voor het volgen van rijlessen voor een rijvaardigheidstest en voor rijexamens zijn niet aftrekbaar.

De fiscus is bereid een bedrag ad € 200, - tot € 300, als aftrekpost te accepteren als er nauwelijks sprake is van extra kosten aldus de Elsevier Belastingalmanak.

Zie voor meer informatie over deze kostenopgave ook: [www.meerkosten.nl](http://www.meerkosten.nl) onder 'vervoer'. Daarin staan ook verwijzingen naar tabellen waarin staat welk verbruik van kilometers hoort bij een bepaald inkomen en gezinssamenstelling. De kilometers die u daarboven maakt kunt u opgeven.

### **3.10 Geannuleerde reis: extra kosten voor vervoer**

Mocht u vanwege CF een reis moeten afbreken en maakt u daarbij extra kosten voor vervoer en/of verblijf, dan kunt u deze ook aftrekken. Ook als het gaat om kosten voor de begeleider (ouder) van degene die CF heeft. Er moet dan wel sprake zijn van een medische indicatie voor het afbreken van de reis. Het betreft dan extra reis- en verblijfskosten die niet worden vergoed door bijvoorbeeld uw reisverzekeraar. De reissom zelf valt daar niet onder.

Zie voor meer informatie en een berekening en jurisprudentie ook: [www.meerkosten.nl](http://www.meerkosten.nl)

### **3.12 Woningaanpassingen**

Kosten voor woningaanpassingen kunt u niet aftrekken. Dit kon nog wel tot 2013 onder bepaalde voorwaarden. Heeft u kosten voor een woningaanpassing gemaakt in 2013 of de jaren daarvoor, dan kunt u alleen de afschrijvingen aftrekken. Zie daarvoor de belastingregels uit 2013.

Voorzieningen in en om de woning vanwege een ziekte of beperking, kunt u aanvragen bij de gemeente. Die kan vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) dergelijke voorzieningen toekennen.

### **3.13 Aanpassingen van zaken en aan auto**

Sommige aanpassingen kunnen wel worden afgetrokken zoals het aanbrengen van een douchestoel, traplift of een badlift of verhoging van het bed. De aanpassing moet ertoe leiden dat dezedaardoor voor 70 procent door de persoon met een beperking wordt gebruikt. Een aanpassing aan een auto kan eveneens worden afgetrokken, zolang het niet gaat om algemene voorzieningen zoals stuurbevestiging. Elektrische fietsen zijn niet aftrekbaar omdat die ook door mensen zonder beperkingen worden gebruikt. Criterium is dat de betreffende zaak voor ten minste 70 procent moet worden gebruikt door degene die CF heeft. Als u een vergoeding krijgt van de gemeente, dan moet u die vergoeding eerst aftrekken van de door u gemaakte kosten.





## 4 Specifieke zorgkosten zonder verhoging

Posten die vallen onder de noemer 'medisch geneeskundige hulp en bezoekkosten voor regelmatig ziekenbezoek' kunnen worden afgetrokken, maar daarvoor geldt geen verhoging van 40 procent. Onder medisch geneeskundige hulp vallen uitgaven voor medische behandelingen en verstrekkingen. De medische behandelingen moeten zijn gegeven door volgens Nederlandse begrippen bevoegde artsen, dat kunnen ook buitenlandse artsen zijn. Dit kan gaan om huisarts, internist, verloskundige, tandarts etc.

Laserbehandelingen ter vervanging van bril of contactlenzen vallen daar niet onder. De onderwerpen die vallen onder medisch geneeskundige hulp worden hieronder nader toegelicht. Ook wordt ingegaan op de kosten voor regelmatig ziekenbezoek.

### 4.1 Medische behandelingen in het buitenland

Als u bent aangewezen op medisch noodzakelijke behandelingen in het buitenland, kunt u deze aftrekken als uw zorgverzekeraar dit niet vergoedt. Dit geldt ook als u vanwege lange wachttijden de geneeskundige behandeling in het buitenland moet ondergaan. Daarbij moet u er wel rekening mee houden dat de kosten die bovenmatig zijn (boven een Nederlands gebruikelijk tarief) door de Belastingdienst niet altijd hoeven te worden geaccepteerd.

### 4.2 Uitgaven verblijf in een verpleeg-/verzorgingsinstelling (niet-Wlz-instelling)

Als iemand in een tehuis verblijft dat niet door de Wlz (Wet langdurige zorg) is erkend, maar het verblijf in een gezinsvervangend tehuis is wel noodzakelijk vanwege CF, dan kunnen de kosten die uitgaan boven de bespaarde kosten van huisvesting en levensonderhoud worden opgegeven.

### 4.3 Kuren

Kosten voor kuren zijn alleen aftrekbaar als het gaat om een medische behandeling of om een behandeling onder medisch toezicht, dus bij behandeling in een ziekenhuis of een medische kliniek op voorschrift van een arts. Het gaat dan om de kosten voor reizen en de honoraria van medici. Het verblijf in de betreffende kliniek waar u uw behandeling ondergaat is wel aftrekbaar. Verblijft u tijdens de kuur in een hotel of pension, dan zijn de kosten voor het verblijf niet aftrekbaar.

Uiteraard moet u van de kosten die u maakt eerst de eventuele vergoedingen die u via uw verzekeraar heeft gekregen aftrekken.

Een op medisch voorschrift gehouden vakantie (rustkuur) is niet aftrekbaar. Er moet namelijk sprake zijn van een medische handeling.

### 4.4 Inentingen, periodiek gezondheidsonderzoek en sportkeuring

De kosten van inentingen, zoals de griepvaccinatie, periodiek gezondheidsonderzoek en sportkeuring vallen onder medische handelingen, waarvoor de kosten aftrekbaar zijn als er een medische noodzaak voor is (of in geval van inenting, zoals de (Mexicaanse) griepvaccinatie, die een preventieve werking heeft). Ook kosten voor de inenting tegen tropische ziekten bij een bezoek of vakantie in andere werelddelen is aftrekbaar.



De kosten voor een medische verklaring voor een rijbewijs en van de medische keuring voor een levensverzekering zijn niet aftrekbaar.

#### **4.5 Kosten gemaakt in verband met kunstmatige inseminatie, IVF- en ICSI-behandeling**

Een noodzakelijke niet vergoede vruchtbaarheidsbehandeling – vanwege CF – kunt u opvoeren als aftrekpost. Voor de aftrek over 2018 gelden wel voorwaarden: **geen recht** op aftrek bestaat als de vrouw 43 jaar of ouder is. Er is ook **geen recht** op aftrek als de vrouw jonger was dan 38 en er meer dan 1 embryo werd terugplaatst bij de eerste of tweede poging.

Bij onvruchtbaarheid van de man is opgave van alle gemaakte kosten voor kunstmatige inseminatie van een donor (KID) mogelijk. Als extra voorwaarde om voor aftrek in aanmerking te komen, is eraan toegevoegd dat deze onvruchtbaarheid tot psychische spanningen moet leiden. Een briefje met een korte toelichting van de behandelend (long)arts kan gevraagd worden.

Dit geldt ook voor in-vitrofertilisatie (IVF) en MESA, PESA, TESE behandelingen en eiceldonatie. De kosten gemaakt voor een ICSI-behandeling in binnen- en buitenland zijn eveneens aftrekbaar. Ook bij deelname aan een draagmoederprogramma zijn de medische behandelingen en de kosten van vervoer aftrekbaar.

#### **4.6 Voorbehoedmiddelen (anticonceptie en sterilisatie)**

Anticonceptie verdient in het kader van Cystic Fibrosis de nodige aandacht. Daarom vermelden we ook deze aftrekpost. Anticonceptiepillen worden op voorschrift verstrekt. Daarom zijn de kosten daarvan afzonderlijk wegens ziekte aftrekbaar, voor zover deze niet worden vergoed vanuit uw verzekering. Overige voorbehoedmiddelen zijn niet aftrekbaar, tenzij het gebruik ervan door een arts wordt voorgeschreven. Sterilisatie is aftrekbaar voor zover de behandeling plaatsvindt in rechtstreeks verband met ziekte en/of invaliditeit. Bijvoorbeeld als er medische bezwaren zijn tegen een zwangerschap.

#### **4.7 Bevallingskosten, kosten voor miskraam en abortus**

Kosten gemaakt voor een bevalling kunnen worden afgetrokken, zolang het gaat om geneeskundige en heelkundige hulp (medische kosten) die niet worden vergoed. Bevallingskosten moeten dan vallen onder de posten van bijvoorbeeld de huisarts, gynaecoloog, verloskundige of fysiotherapeut. Dit kunnen ook de kosten voor een kraamverzorgster zijn die de bevalling ondersteunt en het kind daarna verzorgt. Kosten vanwege een miskraam of abortus op medische indicatie kunnen ook worden opgegeven. Het moet uiteraard gaan om kosten die u niet vergoed heeft gekregen (basispakket). De kosten voor een combinatietest voor prenatale screening zijn alleen aftrekbaar als er een medische indicatie is.

#### **4.8 Lidmaatschap patiëntenorganisatie**

Behalve de kosten voor aansluiting bij de NCFS, vallen hieronder de kosten die voortvloeien uit het bijwonen van een medische voorlichtingsbijeenkomst zoals de CF-dag van de NCFS of een regiobijeenkomst. De reiskosten horen hierbij. De Belastingdienst zal deze post niet altijd meteen accepteren. De activiteiten moeten onderdeel zijn van en samenhangen met de medische begeleiding van de



patiënt. Als de belastinginspecteur bezwaar maakt tegen deze aftrekpost is het van belang dat u duidelijk kunt maken, bijvoorbeeld door een schriftelijke verklaring van uw arts, dat de activiteiten van de patiëntenorganisatie, de NCFS in dit geval, een wezenlijke bijdrage levert aan de patiëntenbegeleiding.

#### **4.9 Alternatieve geneeswijzen, paramedici en homeopathie**

De kosten voor medische hulpverleners zoals de huisarts, specialisten en een aantal paramedische hulpverleners kunt u opvoeren als overige buitengewone uitgaven. Het betreft volgende paramedische hulpverleners: fysiotherapeut, diëtist, ergotherapeut, logopedist, oefentherapeut, orthoptist, podotherapeut, mondhygiënist en huidtherapeut. U moet dan een verklaring kunnen overleggen van deze paramedicus met uw gegevens en die van de paramedicus waarin vermeld is om welke aandoening het gaat en om hoeveel behandelingen het gaat.

Uiteraard moet het gaan om kosten die niet vergoed werden. De kosten van een laserbehandeling in een oogkliniek zijn niet aftrekbaar.

De kosten voor andere paramedici, zoals homeopaten, acupuncturisten en iriscopisten, kunnen worden opgegeven, als aan de eis voldaan is dat deze uitgevoerd, begeleid of voorgeschreven zijn door een in Nederland erkende bevoegde genees- of heelkundige, zoals uw behandelend arts.

Kosten voor manicure en pedicure komen alleen in aanmerking als uw handen of voeten afwijkingen vertonen, zoals kalknagels of ingegroeide nagels, of als u vanwege uw ziekte niet in staat bent om deze zelf te verzorgen.

Kosten voor bovennatuurlijke geneeswijzen, zoals toegepast door een magnetiseur, komen niet voor aftrek in aanmerking.

#### **4.10 Tandartskosten/mondhygiëne/orthodontie**

De kosten voor behandeling door en periodieke controles van tandarts of orthodontist zijn aftrekbaar, inclusief dure behandelingen zoals kronen, bruggen en implantaten, kunstgebit, deelprothese. Ook kosten van orthodontie zijn aftrekbaar evenals behandelingen door een mondhygiënist, zolang deze behandeling is voorgeschreven door de tandarts. Volgens jurisprudentie uit 2010 vallen kronen en bruggen zelfs onder hulpmiddelen. Omdat voor de post hulpmiddelen een verhoging kan worden opgevoerd, zou het opvoeren ervan ook bij deze post kunnen worden verdedigd.

#### **4.11 Psychische spanningen en therapie**

Het hebben van CF kan leiden tot gespannen situaties in het gezin of tot psychische problemen. Heeft u op medisch advies en/of onder medische begeleiding gesprekken gehad met een psychotherapeut, andragoog of psycholoog vanwege relatieproblemen of psychische spanningen, dan is dat ook aftrekbaar.

Ook kosten van gesprekken met een psychotherapeut, andragoog of psycholoog in verband met psychische stoornis, spanningen of relatieproblemen zijn aftrekbaar zolang ze worden gevoerd op medisch voorschrift van of onder begeleiding van een arts/psychiater.

Uitgaven voor geestelijke gezondheidszorg voor personen onder de 18 jaar zijn niet aftrekbaar.



#### **4.12 Zwemlessen, fitness, sport**

Is er sprake van extra zwemlessen, fitnessstraining of andere sport, bijvoorbeeld vanwege de conditie van uw kind met CF, of kosten van sauna en solariumbaden, dan is dit alleen aftrekbaar als er sprake is van directe (para) medische begeleiding of toezicht. Er moet dan toezicht en begeleiding zijn van een arts of een andere medisch geschoolde hulpverlener.

#### **4.13 Reiskosten voor regelmatig ziekenbezoek: bezoekkosten**

Reiskosten in verband met het regelmatig bezoeken van uw kind of partner of andere huisgenoot met CF, wanneer hij of zij in het ziekenhuis is opgenomen, kunnen onder bepaalde voorwaarden worden afgetrokken.

De volgende voorwaarden worden hierbij gesteld:

- Het ziekenhuis moet verder dan tien kilometer van uw huis liggen.
- Degene die is opgenomen hoort bij uw huishouden of u heeft een gemeenschappelijk huishouden gevoerd bij aanvang van de opname. Dit wordt ruim uitgelegd. Het kan ook zijn dat u met uw broer of zus met CF een gemeenschappelijke huishouding voerde in het ouderlijk huis en hem of haar vervolgens regelmatig (een maal per week, of bij langere perioden ten minste een maal per maand) bezoekt.
- Uw partner of kind moet langer dan een maand zijn of worden verpleegd (twee perioden van twee weken worden ook gezien als een maand als de tussenpozen minder dan vier weken zijn).
- Het gaat om bezoek van ten minste één maal per week.

Maakte u gebruik van het openbaar vervoer of de taxi dan kunt u de werkelijke kosten aftrekken. Ging u met de auto dan kunt u €0,19 per kilometer rekenen. De kosten voor het betaald parkeren in verband met ziekenbezoek zijn de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. Het is daarom verdedigbaar de kosten die u gemaakt heeft voor het parkeren ook op te voeren.

#### **4.14 Hotelovernachting bij regelmatig ziekenbezoek**

Was u genoodzaakt om in de buurt van het ziekenhuis te overnachten, dan zijn naar de mening van de NCFSt de kosten die u daarvoor heeft moeten maken ook aftrekbaar. Het moet zo zijn dat deze kosten redelijkerwijze niet konden worden vermeden. Dat is bijvoorbeeld het geval bij slechte openbaarvervoerverbindingen, of ernstige verkeershinder, waardoor het heen en weer reizen op dezelfde dag onmogelijk is. Een voorbeeld is ook dat u kosten voor het overnachten bij een longtransplantatie opgeeft.

#### **4.15 Reiskosten voor een kind met CF naar en van een school of internaat**

Als uw kind om medische gronden in een internaat of een bijzondere school verblijft, dan kunnen de kosten voor reizen ook worden afgetrokken. Als er recht op kinderbijslag bestaat dan zullen alleen de kosten die uitgaan boven een situatie waarin sprake is van een gezond kind kunnen worden opgevoerd. Ontvangt u geen kinderbijslag, dan kunt u de kosten opvoeren voor zover ze uitstijgen boven het gemiddelde van de



vervoerskosten voor een gezin dat in vergelijkbare situatie verkeert gezien de omstandigheden en de financiële situatie.

#### **4.16 Kosten weekendbezoek partner met CF**

Ook de kosten van verblijf van uw partner of kind die elders verpleegd wordt en in de weekenden bij u zijn, kunnen beperkt worden afgetrokken.

#### **4.17 Porto- en telefoonkosten: niet aftrekbaar?**

Het is de NCFS bekend dat iemand met CF alle porto- en telefoonkosten bijhoudt voor contact met bijvoorbeeld het ziekenhuis, de zuurstofleverancier, of de fysiotherapeut. Deze kosten zijn niet aftrekbaar, omdat feitelijk deze kosten niet te herleiden (onzichtbaar) zijn. Mocht u deze toch willen opgeven, dan adviseren we om deze kosten goed bij te houden en te omschrijven als 'kosten verband houdende met handicap/chronische aandoening'. Het kan zijn dat de fiscus deze kosten daardoor toch accepteert.



## 5 Fiscale partners, boxen, heffingskortingen en T-biljet

Verskillende groepen mensen worden door de Belastingdienst als partners beschouwd. Dat is van belang voor het bepalen van de hoogte van de drempel. Echtgenoten zijn altijd (fiscale) partners voor de fiscus. Staat u meer dan zes maanden op hetzelfde adres ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie en voert u daar een gezamenlijk huishouden (bijvoorbeeld als geregistreerd partner, als samenwonende of als broer en zus), dan kunt u zelf beslissen of u door de Belastingdienst als partners beschouwd wilt worden. Kiest u daar niet voor, dan doet u gewoon apart van elkaar aangifte. Ouders en hun kinderen onder de 27 jaar, worden nooit door de fiscus als partners gezien, ook niet als ze bij elkaar wonen en hun kosten delen.

### 5.1 Bij fiscale partners: gezamenlijk inkomen en beider buitengewone uitgaven

Bent u fiscaal partner, dan moet u bij het aangeven van buitengewone uitgaven rekening houden met het inkomen van u samen. U doet wel apart belastingaangifte. Voor het berekenen van de drempel telt u beide verzamelinkomens bij elkaar op. Daarna telt u uw gezamenlijke buitengewone uitgaven bij elkaar op. Als u via het aangifteprogramma aangifte doet, wordt die berekening vanzelf gemaakt. Komen de gezamenlijke uitgaven boven uw gezamenlijke drempel (zie 2.4.1) dan mag u zelf bepalen bij welke van de twee partners u deze aftrekpost opvoert. U kunt de bedragen zelf verdelen door in het overzicht van de aangifte de aftrekposten anders te verdelen over u en uw fiscale partner. De ingewikkelde berekening wordt dan gemaakt door het aangifteprogramma. Zo kunt u zelf zien welke verdeelsleutel het voordeligste uitkomt. Dit mag per jaar verschillend zijn.

### 5.2 Over verzamelinkomen, heffingskortingen en boxen

Uw inkomen wordt voor het betalen van belasting opgedeeld in drie boxen. Het totaal van deze drie boxen vormt uw verzamelinkomen (ook wel drempelinkomen genoemd).

Box 1 is uw inkomen uit werk en woning (salaris, uitkering, pensioen, freelance inkomsten, winst uit eigen onderneming, huurwaardeforfait en aftrek hypotheek).

Box 2 is het inkomen uit aanmerkelijk belang (deelname in bedrijven, vooral van belang voor ondernemers).

Box 3 is het inkomen uit vermogen (waaronder sparen en beleggen).

Het verzamelinkomen is het totaal van al uw inkomsten in box 1, 2 en 3 zonder aftrek van de heffingskortingen. Heffingskortingen zijn bedragen die worden afgetrokken van het bedrag dat u aan inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen zou moeten betalen. Dit brengt het bedrag dat u moet betalen omlaag. Er zijn algemene heffingskortingen en heffingskortingen voor onder andere werkenden en ouderen

#### 5.2.1 Jonggehandicaptenkorting

De jonggehandicaptenkorting noemen we hier omdat veel jongeren met CF hiervoor in aanmerking komen. Deze jonggehandicaptenkorting kan bij de belastingaangifte worden toegepast voor degenen die in 2018 recht hadden op een uitkering op grond van de Wajong (Wet Werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten). Ook als u daarvoor niet daadwerkelijk een uitkering ontving (bijvoorbeeld omdat u werk had) kunt u deze korting toepassen. Voor 2018 bedraagt de jonggehandicaptenkorting € 728. Indien u



een Wajonguitkering ontvangt wordt er al rekening mee gehouden en wordt de korting automatisch toegepast. Wel dient u bij een elektronische aangifte aan te vinken dat er sprake is van een Wajonguitkering.



## 6 Tegemoetkomingsregeling (verzilveringsregeling)

Het kan voorkomen dat uw belastbare inkomen zo laag is dat u geen voordeel heeft van de aftrek voor specifieke ziektekosten. Als u weinig belasting heeft betaald en u heeft bijvoorbeeld veel ziektekosten, kan het zijn dat u geen volledig fiscaal voordeel heeft. Dan geldt voor u de zogenaamde 'Tegemoetkoming Specifieke Ziektekosten (TSZ) (ook wel: verzilveringsregeling).

Vooraf CF-patiënten van 18 jaar en ouder en een (kleine) Wajong-uitkering hebben, kunnen hier voordeel van hebben!

U kunt dus geld krijgen van de Belastingdienst ook al heeft u geen of heel weinig belasting betaald. Dit geldt alleen voor specifieke ziektekosten. U moet hiervoor wel aangifte doen. Dus als u niet automatisch een aangiftebiljet (T-biljet) ontvangt, kunt u een T-biljet opvragen bij de Belastingdienst.

Zie voor nadere toelichting op de verzilveringsregeling: [www.meerkosten.nl](http://www.meerkosten.nl).





## 7 Andere uitgaven

Behalve bovengenoemde aftrekposten, zijn er nog meer belastingvoordelen. Zo is er de extra startersaftrek (voor degenen die vanuit een arbeidsongeschiktheidssituatie een onderneming starten), de uitgaven voor verblijf thuis van kinderen boven de 27 jaar die doorgaans in een Wlz (voorheen Awbz)-instelling verblijven, aftrek voor lijfrente van een kind met een chronische ziekte. Zie voor deze aftrekposten:

[www.meerkosten.nl](http://www.meerkosten.nl).



## 8 Tips voor de aangifte

Deze brochure is geen compleet overzicht. Daarvoor is het onderwerp te veelomvattend. Met logisch denken kunt u misschien nog zelf posten aangeven, die een aantoonbaar verband hebben met uw aandoening of dat van uw kind of partner en die als een extra kostenpost op uw uitgaven drukken. Hieronder staat nog een aantal tips dat u kan helpen.

### 8.1 Logboek bijhouden van de kosten en elektronisch aangifte doen

De fiscus vraagt niet direct bij de aangifte om een toelichting maar kan daar later wel om vragen. Bewaar zoveel mogelijk bonnen, rekeningen, afsprakenkaartjes en andere bewijzen. Het is raadzaam een logboek bij te houden dat u indeelt naar de verschillende posten. Elke keer wanneer u (extra) geld uitgeeft vanwege Cystic Fibrosis schrijft u het bedrag op en waarvoor het was met de datum erbij. Maak daarnaast een mapje waarin u alle bonnen en rekeningen bewaart. U kunt hierbij ook de computer gebruiken en de kosten bijvoorbeeld in een Excelbestand zetten.

Het geeft veel gemak als u elektronisch aangifte kunt doen. Allerlei berekeningen worden door het aangifteprogramma van de Belastingdienst voor u uitgevoerd, zoals de berekening van het drempelbedrag voor ziektekosten, van het verzamelinkomen en van het boxinkomen.

### 8.2 Uitstel belastingaangifte vragen

Als het u niet lukt om voor 1 mei 2019 aangifte te doen, kunt u zonder meer uitstel vragen tot 1 juli 2019. Een eenvoudig briefje van twee regels aan de Belastingdienst is voldoende om uitstel te krijgen. U moet uw naam, adres, geboortedatum en burgerservicenummer (Bsn) vermelden. U kunt ook bellen met de Belastingtelefoon en uitstel vragen. U moet daarbij uw BSN-nummer noemen.

### 8.3 Belastbaar inkomen gaat omlaag: consequenties voor andere regelingen

Tot slot nog het volgende: het aftrekken van buitengewone uitgaven is niet alleen voordelig omdat u geld terugkrijgt van de Belastingdienst. Uw verzamelinkomen gaat er ook door omlaag. Daardoor kunt u meer zorg- of huursubsidie krijgen; betaalt u lagere eigen bijdragen voor thuiszorg en woningaanpassingen en kunt u mogelijk profiteren van allerlei inkomensafhankelijke regelingen, kinderopvangtoeslag en vrijstelling van gemeentelijke belastingen.



## 9 Hoe doe ik aangifte?

### 9.1 Eerste belangrijke stap

De eerste belangrijkste stap is dat u aangifte inkomstenbelasting doet. Doet u dat niet, dan heeft u in ieder geval geen belastingvoordeel. De NCFS adviseert u om via de computer aangifte te doen. Het voordeel van het invullen via uw computer is dat het programma alles voor u uitrekent, zoals de ingewikkelde berekeningen betreffende de ziektekostendrempel. U hebt dan wel uw DigiD nodig om in te loggen bij de belastingdienst.

### 9.2 Met de Rekenhulp via uw computer

U kunt vanaf 1 maart 2019 elektronisch, via uw computer, aangifte doen. Via de website [www.belastingdienst.nl](http://www.belastingdienst.nl) kunt u online aangifte doen. Er staat ook informatie op de pagina's over de aftrek van specifieke zorgkosten en andere belastingvoordelen op de website van de Belastingdienst. ' Waar mogelijk krijgt u tips om het maximale voordeel uit uw aangifte te halen. U kunt de informatie dus gebruiken als een uitgebreide hulp bij de aangifte. Gebruikt u dit Aangifteprogramma, dan moet u dat insturen via internet en ondertekenen met uw DigiD. Hebt u nog geen DigiD, vraag die dan tijdig aan via de website [www.digid.nl](http://www.digid.nl). Vanaf 1 maart 2019 heeft de Belastingdienst alle gegevens die bekend zijn al voor u ingevuld. Een voorbeeld is de WOZ-waarde van uw huis, uw loon, uw voorlopige teruggaven.

### 9.3 Via het invullen van een formulier

Doet u liever aangifte op papier, vraag dan om een P-biljet (voor particulieren) over het belastingjaar 2018 via de Belastingtelefoon 0800-0543. U kunt deze aangifte ook via de site van de Belastingdienst aanvragen via het kopje: 'downloaden en bestellen'. Bij de papieren aangifte vindt u een toelichting op de aangifte. Het nadeel van aangifte op papier is dat u de ingewikkelde berekeningen zelf moet maken.



## 10 Niet eens met de aanslag

Heeft u een belastingformulier ingevuld, dan ontvangt u na enige tijd de belastingaanslag. Het kan dan zijn dat u het niet eens bent met de hoogte van die aanslag. De belastinginspecteur heeft bijvoorbeeld aftrekposten van u geschrappt.

U kunt zich daar natuurlijk bij neerleggen. U heeft ook mogelijkheden om te proberen of de aanslag herzien kan worden. Welke stappen kunt u hierbij nemen?

### 10.1 In gesprek

U kunt telefonisch of schriftelijk contact opnemen en vragen om een afspraak om de punten van de aanslag waar u het niet mee eens bent, te bespreken. Misschien komt u er met degene die uw belastingopgave behandelt al uit. Lukt dat niet, dan kunt u zich wenden tot de inspecteur zelf. Deze is verantwoordelijk voor de zaak, maar hij is er tot dan toe niet bij betrokken geweest. Misschien heeft een gesprek met hem meer succes. Bedenk steeds dat deze mensen doorgaans weinig of niets weten van Cystic Fibrosis. Het is dus belangrijk hen daarover te informeren. Neem een folder van de NCFS voor hen mee.

U kunt een bezwaar indienen binnen zes weken na dagtekening van de aanslag. U kunt zo nodig alvast binnen deze termijn van zes weken een voorlopig bezwaarschrift indienen. U laat daarin weten dat u bezwaar aantekent tegen de aanslag en dat u de redenen daarvan later zult geven. Als het gesprek met de inspecteur niet het gewenste resultaat heeft gehad en u wilt zich niet bij zijn beslissing neerleggen dan kunt u in beroep gaan door een zogenaamde bezwaarschriftprocedure te beginnen.

#### **Te laat?**

Heeft u uw bezwaarschrift te laat ingediend, dan vat de Belastingdienst uw brief op als een verzoek waar alsnog een beslissing op komt. U heeft dan helaas geen recht meer om tegen een antwoord op uw brief in beroep te gaan.

### 10.2 Een bezwaarschrift indienen

Hieronder beschrijven we hoe u te werk moet gaan als u een bezwaarschrift wilt indienen. Heeft u hiermee weinig ervaring? Schakel dan een belastingdeskundige in. Een bezwaarschrift dient u in bij de eenheid van de Belastingdienst waaronder u valt, dezelfde instantie met wie u al gesproken heeft. Door deze procedure wordt aan hem gevraagd om zijn beslissing opnieuw in overweging te nemen.

U kunt een bezwaarschrift via de site van de Belastingdienst ([www.belastingdienst.nl](http://www.belastingdienst.nl)) insturen, digitaal. U kunt er ook voor kiezen om uw bezwaarschrift via de post in te dienen. Daarvoor kunt u een formulier downloaden via de site van de Belastingdienst, of u kunt zelf een bezwaar schrijven.

Dit bezwaarschrift moet u binnen zes weken na dagtekening van de aanslag indienen. In het (bij voorkeur getypte) bezwaarschrift vermeldt u uw naam, adres, geboortedatum en uw aanslagnummer.

Vervolgens kunt u met uw eigen woorden gemotiveerd aangeven waarom u het niet eens bent met de aanslag. Zet er ook in wat volgens u wel beslist zou moeten worden. Verder kunt u alle informatie toevoegen



waarvan u denkt dat die van belang zou kunnen zijn. In de brief kunt u ook vragen om 'gehoord' te worden in het geval de inspecteur zijn beslissing niet of gedeeltelijk wil herzien. Wanneer de inspecteur besluit om de aanslag te herzien krijgt u daarvan schriftelijk bericht met daarbij de (eventueel) gewijzigde aanslag. Het kan ook zijn dat hij niet of gedeeltelijk aan uw bezwaren tegemoet wil komen. In dat geval wordt u, wanneer u daar om gevraagd heeft, uitgenodigd voor een gesprek. U gaat dan met de inspecteur onderhandelen tot er overeenstemming bereikt wordt of niet. U heeft dan de gelegenheid uw zienswijze nog eens uitvoerig toe te lichten met alle feiten, omstandigheden en bewijsstukken die u hebt. Mocht u niet tot overeenstemming komen dan staat het u vrij om een beroepsprocedure te beginnen. Het is raadzaam een belastingdeskundige in te schakelen als u een bezwaarschriftprocedure wilt starten.

### **10.3 In beroep gaan**

Als de bezwaarschriftprocedure niet het gewenste resultaat heeft, kunt u in beroep gaan bij het Gerechtshof (Belastingkamer). Dit moet u doen binnen zes weken na de uitspraak van de belastinginspecteur. Wanneer u een dergelijke procedure wilt starten is het nodig om een belastingjurist in te schakelen. Verliest u de zaak, dan kunt u nog in cassatie gaan bij de Hoge Raad. Het vermeldde in dit artikel zal echter weinig voorkomen.

### **10.4 Herziening aanvragen en aangifte doen van vergeten kosten**

#### **10.4.1 Herziening vragen over eerdere belastingjaren**

Er zijn twee andere situaties waarin u uw belastingaanslag herzien zou willen hebben. Het kan bijvoorbeeld zijn dat u niet wist dat bepaalde kosten aftrekbaar waren en deze dus niet ingevuld hebt op de belastingaangifte van eerdere jaren. Of het kan zo zijn dat u nu wel argumenten heeft om een aftrekpost geaccepteerd te krijgen.

Er zijn in een dergelijke situatie twee mogelijkheden:

- U krijgt een belastingaanslag, waarbij u geld moet bijbetalen of geld terugkrijgt. Binnen zes weken kunt u bezwaar maken tegen deze aanslag, waarbij u de vergeten kosten opgeeft en zo de aangifte herstelt.
- Komt u er na het verlopen van de termijn achter dat u een vergissing hebt gemaakt, stuur dan een brief met een uitgebreide toelichting aan het belastingkantoor waar u onder valt en vraag om een herziening van de aanslag. In de regel wordt uw verzoek om herziening van de aanslag 'niet ontvankelijk verklaard'. Maar uw verzoek zal wel worden behandeld en mogelijk komt er toch een positieve beslissing. U kunt een dergelijk verzoek tot herziening nog indienen tot vijf jaar na afloop van het betreffende belastingjaar.

#### **10.4.2 Vergeten kosten na invullen van het formulier maar voor de aanslag**

De situatie kan zich ook voordoen dat u uw aangifteformulier al heeft ingevuld maar nog geen aanslag heeft ontvangen en dat u merkt dat u bepaalde aftrekposten niet opgegeven heeft. Bijvoorbeeld omdat u niet wist dat u die kosten kon aftrekken. In dat geval kunt u opnieuw een volledige aangifte doen met daarbij de ontbrekende gegevens. Juist in deze situatie is het handig om elektronisch aangifte te doen omdat een herziene aangifte de oude eerder ingediende aangifte dan automatisch vervangt. Ook is het mogelijk dat u over een eerder jaar te weinig hebt opgegeven. U kunt dan een brief aan de fiscus schrijven dat u door onbekendheid met de materie een onvolledige aangifte hebt verstuurd. U dient wel schriftelijk een volledige



aangifte als bijlage er bij te doen. De fiscus is in de regel coulant met het wijzigen (in uw voordeel) van deze aangifte. U kunt tegen de uitspraak echter niet in beroep gaan.

### **10.5 De Nationale Ombudsman**

Ten slotte kunt u ook nog een klacht indienen bij de Nationale Ombudsman. Dit is alleen zinvol indien u van mening bent onheus te zijn behandeld. Bijvoorbeeld omdat de inspecteur weigert antwoord te geven op gestelde vragen.



## 11 Meer informatie

Wilt u meer informatie over belastingen, het invullen van uw belastingformulier en over buitengewone lasten, zie de site [www.meerkosten.nl](http://www.meerkosten.nl) of de brochure van de Belastingdienst over buitengewone uitgaven. Deze is te bestellen bij de Belastingdienst of te downloaden van de website van de Belastingdienst: [www.belastingdienst.nl](http://www.belastingdienst.nl).

In de winkel kunt u belastinggidsen kopen, zoals de Belastinggids van Kluwer of Elsevier Belastingalmanak. Als u twijfelt aan uw eigen deskundigheid om uw aangiftebiljet in te vullen, dan is het raadzaam om iemand te raadplegen die wel deskundig is op dit terrein. Dit kan een belastingadviseur zijn, maar ook iemand die veel ervaring heeft met het invullen van belastingformulieren voor anderen. Misschien kent u zelf iemand en anders kunt eens informeren in uw familie- of kennissenkring. Het kan zijn dat u werkt bij een bedrijf dat deze service biedt of dat u bent aangesloten bij een vakbond. Soms kan het u al een eind op weg helpen als u het formulier een keer door iemand laat invullen die deskundig is en die u het een en ander kan uitleggen over belastingaftrek.

U kunt ook met uw vragen (gratis) terecht bij de Belasting Telefoon Particulieren: 0800-0543. Voor specifieke informatie over uw eigen situatie kunt u terecht bij de eenheid van de Belastingdienst waaronder u valt. Daar kan men u ook hulp bieden bij het invullen van het aangiftebiljet. Het telefoonnummer staat op de voorzijde van het aangiftebiljet.

U kunt voor meer informatie ook de site van de belastingdienst raadplegen: [www.belastingdienst.nl](http://www.belastingdienst.nl). Kijk onder 'particulier' en vervolgens onder 'aftrekposten'.